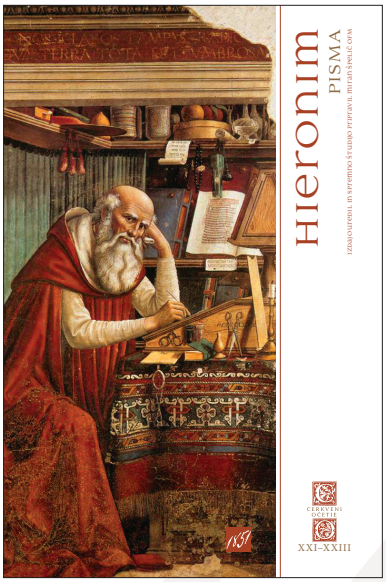
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

HIERONIM, *PISMA*



Izjemen epistolografski opus našega velikega prednika

Več kot 1600 let po smrti Evzebija Sofronija Hieronima, prevajalca Svetega pisma v latinščino – avtorja znamenite Vulgate, je v slovenščino 20 prevajalcev v celoti prevedlo zbirko njegove korespondence. Med 156 ohranjenimi pismi so tudi nekatera, ki so jih drugi pisali Hieronimu. Nekatera pisma so kratka, druga so prerasla v prave knjige in razprave o posameznih vprašanjih. Napisana so bila ob različnih priložnostih, za različne osebe, z neenakimi občutki, pa vendar ohranjajo neposrednost izrazoslovja, bogastvo različnosti, slogovno živost in pestrost, kakršni ni para v zgodovini epistularne književnosti.

Hieronim se je ravno nekje na sredini svojega življenja – ne da bi vedel, kdo pa ve, kdaj prečka svojo središčnico! – zatekel in zaprl v betlehemsko votlino, iz katere, vsaj simbolično, ni več prilezel ven, temveč je vanjo še in še vabil svoje znance, predvsem pa je iz te votline, kakor že prej iz njene predhodnice v Halkidski puščavi in tudi iz rimskega vrveža, pisaril pisma in tako dal slišati svoj glas. Danes bi ga bila verjetno polna vsa družbena in družabna omrežja. In ko je vestno hranil kopije svojih pisem, najbrž še zdaleč ne vseh, ki jih je napisal, nam je dal možnost, da ga nekako izbezamo iz njegove luknje. *Veni foras!* Pridi ven!

Ko namreč vzamemo v roke to obsežno zbirko pisem, s tem pokličemo Hieronima predse, iz votline daljne preteklosti, in zaživi pred nami z vsemi svojimi plemenitimi, dobrohotnimi in tudi drugačnimi potezami.

Pokaže se nam kot iskren prijatelj in kot žolčen nasprotnik, kot svetovalec pri vzgoji, a brez izkušenj iz prve roke. Vsekakor pa vedno kot nekdo, ki zna to, kar pove, dobro povedati.

Podatki o knjigi

- Naslov: Pisma
- Podnaslov: Knjiga 1 (Pisma 1–60), Knjiga 2 (Pisma 61–110), Knjiga 3 (Pisma 111–156)
- Avtor: Hieronim
- Zbirka: Cerkveni očetje XXI–XXIII
- Urednik zbirke: dr. Miran Špelič OFM
- Knjižna urednica: dr. Cvetka Rezar Mlakar
- Urednik izdaje in avtor spremne študije: dr. Miran Špelič OFM
- Prevajalci: † dr. Franc Ksaver Lukman, Jan Dominik Bogataj, Breda Čop, Neža Gačnik, dr. Kajetan Gantar, dr. Matej Hriberšek, Domen Iljaš, Gregor Lavrinec, dr. Aleš Maver, dr. David Movrin, Doroteja Novak, dr. Gregor Pobežin, Janez Potisek, Tomaž Potočnik, dr. Miran Sajovic, dr. Brane Senegačnik, dr. Miran Špelič, Bogomir Trošt, dr. Julijana Visočnik, dr. Sonja Weiss
- Velikost: 130 mm x 210 mm
- Vezava: mehka z zavihi
- Število strani: 468 + 488 + 576
- ISBN: 978-961-278-564-2 (knj. 1)
  978-961-278-565-9 (knj. 2)
  978-961-278-566-6 (knj. 3)
  978-961-278-567-3 (komplet)
- Cena kompleta knjig: 88 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

O avtorju

Sv. Hieronim (*Eusebius Sophronius Hieronymus*, ok. 345–419/420), cerkveni učitelj, eden štirih velikih zahodnih cerkvenih očetov, doma iz Stridona (ali iz Stridon) na meji med Dalmacijo in Panonijo, je prvo, dobro polovico življenja preživel med domom, Rimom, Trierjem, Oglejem, Sirijo (Antiohijo in Halkidsko puščavo), Carigradom in spet Rimom, drugo, slabo polovico pa v Betlehemu, v meniški celici. V zgodovino se je zapisal kot glavni avtor *Vulgate*, prevoda Svetega pisma iz izvirnih jezikov v latinščino. Sicer pa je izpod njegovega peresa prišlo še veliko število bibličnih komentarjev, polemik in priročnikov, med katerimi velja omeniti delo *O znamenitih možeh*, popis in opis prvih krščanskih avtorjev.

Njegova pestra osebnost pa najbolj proseva iz njegovega bogatega epistolarija. V pismih, ki jih piše znanim in neznanim, uglednim in preprostim, bližnjim in daljnim, se pokaže ekseget, prijatelj, nasprotnik, zagovornik, strokovnjak, svetovalec, užaljenec in tolažnik, vseskozi pa nadvse razgledan mojster besede. Njegova pisma nam še vedno odstirajo pogled v njegovo osebnost in v pestre čase ob prelomu 4. v 5. stoletje.

O avtorju spremne študije in prevajalcih

Miran Špelič, frančiškan, je doktoriral iz teologije in patrističnih ved na Patrističnem inštitutu Augustinianum, ki je del Papeške lateranske univerze v Rimu. Predava na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Prevedel je že več patrističnih in drugih del.

Ob 1600-letnici smrti sv. Hieronima je ob sebi zbral še osemnajst prevajalcev, ki so dopolnili prevod izbora Hieronimovih pisem, ki ga je leta 1941 izdal Franc Ksaver Lukman in obsega slabo tretjino celotne zbirke. Lukmanova besedila je tudi pregledal in posodobil, poleg tega pa je poenotil in uredil delo sodobne prevajalske ekipe.

Iz knjige

Resnično pobožnemu in blagemu škofu Avguštinu
pošilja Hieronim pozdrav v Kristusu.
1. Pismo za pismom naslavljaš name, kar naprej me priganjaš, naj vendar odgovorim na eno tvojih pisem. Kot sem ti že prej pisal, sem po diakonu Siziniju, enem naših bratov, prejel izvod pisma, na katerem pa ni tvojega podpisa. Sporočil si, da si mi ga poslal najprej po bratu Profuturu, drugič po nekom drugem, ker Profutur, ki je bil ravno takrat imenovan za škofa, ni mogel na pot, nato pa je nenadno umrl. Tisti, čigar ime zamolčiš, pa se je bal nevarne plovbe po morju in spremenil svoj načrt. Ker je to tako, se čudim, kako je mogoče, da je pismo, kot pravijo, v Rimu in v Italiji mnogim prišlo v roke, samo do mene ni prišlo, čeprav je bilo samo meni namenjeno. Še bolj čudno, ko isti brat Sizinij trdi, da je to pismo skoraj pred petimi leti našel med drugimi tvojimi spisi, in to ne v Afriki in ne pri tebi, ampak na nekem jadranskem otoku.
2. Iz prijateljstva je treba odstraniti sleherno sumničenje, s prijateljem je treba govoriti, kot da je tvoj drugi jaz. Nekateri moji znanci, posode Kristusa, ki jih je v Jeruzalemu in svetih krajih veliko, namigujejo, da ti nisi deloval iz iskrenega srca, ampak zato, da si pri ljudeh ustvariš hvalo in pritrjevanje in ceneno čast, da bi na moj račun rasel, ker bi se vedelo, da ti izzivaš, jaz pa se bojim, o tebi se piše kot o pravem strokovnjaku, o meni pa, da kot šarlatan molčim, pa da se je nazadnje le našel nekdo, ki je ukrotil mojo jezikavost. Jaz sam iskreno priznam, da tvojemu dostojanstvu sprva zato nisem hotel odgovoriti, ker nisem zanesljivo verjel, da je pismo res tvoje, ampak da je, kot se reče v pregovoru, kot z medom namazan meč. Drugič pa tudi nisem hotel delati vtisa, kot da škofu, s katerim smo povezani v občestvu, nesramno odgovarjam in da kritiziram pisca pisma, ki mene kritizira, še zlasti, ker menim, da je nekaj stvari v pismu heretičnih.

3000 Celje, Prešernova ulica 23, T 03 426 48 00, F 03 426 48 10, Knjigarna: T 03 490 14 21, F 03 490 14 22
1000 Ljubljana, Nazorjeva ulica 1, T 01 244 36 52, F 01 244 36 75, Knjigarna: T 01 244 36 50
info@celjska-mohorjeva.si • www.mohorjeva.org